

زنجیردی چیرۆکه قورئانییه کان
(2)

ووشتیره خواریهه که

منندی اقرأ الثقافی
www.igra.afilamontada.com

و / زانا کریم

ن / منصور علی

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.aflamontada.com

زنجیره ی چیرۆکه قورئانیه کان

(۲)

ووشتنه خواییه که

ن / منصور علی

و / زانا کریم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ناوی زنجیره: زنجیره‌ی چیرۆکه قورنانبه‌کان

ناوی په‌رتوک: ووشتره‌ی خوابیه‌که

نوسینی: منصور علی

وه‌رگی‌پانی: زانا کریم

تیراژ: ۱۰۰۰ دانه

تایپ و دیزاین: کۆمپووتیه‌ی یاد

ژماره‌ی سپاردن: ژماره‌ی (۱۳۸۰) ی سالی (۲۰۰۹)

له‌ بلا‌و‌کراوه‌کانی کتیب‌خانه‌ی (مه‌جوی)

هه‌ولێر / بازاره‌ی رۆشنی‌بیری

مافی چاپ پارێزراوه‌ی بۆ وه‌رگی‌پ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دهستلیک

زۆرینهی کات که خوی گهوره پیغمبه‌رانی ناردووہ یارمه‌تی
داون به شتی سه‌یرو سه‌مه‌ره که پییان ده‌وتریت (موعجیزه)، ئەو
موعجیزانه بو پیغمبه‌ران بوونه‌ته مابه‌ی راستگوویان و گه‌وره‌یی و
فراوانی ده‌سه‌لاتی په‌روه‌ردگار.

ووشتره‌که‌ی پیغمبه‌ر سألحیش سلاوی خوی له‌سه‌ربی
یه‌کیکه له‌و موعجیزه سه‌یرو سه‌رسورپه‌ینه‌رانه که خوی
په‌روه‌ردگار به‌هۆپه‌وه راستگووی ئەو پیغمبه‌ره‌ی ئاشکرا کرد، ئەمه
له‌کاتی‌کدا که قه‌وم و گه‌له‌که‌ی ئەو پیغمبه‌ره دلسۆزه‌یان به
ناته‌واوو درۆزن ده‌دایه قه‌له‌م.

له‌م په‌رنوکه دا گه‌شتیک ده‌که‌ین به ناو باسه‌کانی ئەو
ووشتره‌دا، وه هه‌ول ده‌ده‌ین زیاتر ئاشنا بین به گه‌وره‌یی و
به‌هیزی ده‌سه‌لاتی په‌روه‌ردگار، وه هه‌ول ده‌ده‌ین بزانیین گه‌له‌که‌ی
پیغمبه‌ر سألح ناویان چی بوو؟ وه له‌کوی ده‌ژیان؟ وه چیان
به‌سه‌ره‌ات؟

بانگه‌واز ... رینمونی

له ناوچه‌یه‌کی عه‌ره‌بیدا که ناو ده‌برا به (حیجر) له‌نیوانی
حیجاز و ته‌بوکدا گه‌لیک له‌ناویدا ده‌ژیان که پێیان ده‌ووترا: گه‌لی
سه‌موود. ئەم گه‌له کۆمه‌لانیکی زۆر به‌هێزو به‌ توانابوون له
جه‌سته‌وه له‌ هێزدا و بو‌ خو‌یان خه‌ریکی ژیان بوون، به‌لام ژیانیکی پر
له‌ خورافات و بی‌ باوه‌ری، وه‌ ئەوه‌نده به‌هێزو خاوه‌ن توانابوون که
شاخه‌کانیان کون ده‌کردو ژیانیان تیدا ده‌برده‌سه‌ر. وه‌ له‌باتی
ئهو‌هی له‌سه‌ر ئەو هه‌موو نیعمه‌تانه‌ی که خوا پێی دابوون سوپاسی
خوای له‌سه‌ریکه‌ن و هێزه‌کانیان له‌ شتی دروستدا سه‌رف بکه‌ن
خو‌یان خه‌ریک ده‌کرد به‌ کاری نار‌ه‌واو پو‌خ‌له‌واته‌وه، وه‌ هه‌مووکات
خو‌یان خه‌ریک ده‌کرد به‌ دروستکردنی بت و په‌یکه‌ره‌وه‌و سو‌جده‌و
کرنوشیان بو‌ ده‌بردن، وه‌ له‌گه‌ل ئەمانه‌شدا هه‌مووکات خه‌ریکی
بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی فه‌سادو گه‌نده‌لی بوون له‌سه‌ر زه‌ویدا و خه‌لکیان
هاندەدا بو‌ کاری خراب و نار‌ه‌واو بی‌ سوود، هه‌موو لایه‌کیشمان
ئهو‌ راستی یه‌ ده‌زانین که په‌روه‌ردگار هیچ گه‌ل و هو‌ژیک سزا
نادات تاوه‌کو ئاگادارکه‌ره‌وه‌یه‌کیان بو‌ نه‌نیریت، ئەوه‌بوو خوا‌ی
گه‌وره‌ش هه‌ر له‌ناو‌خو‌یانددا که‌سیکی هه‌لبژاردو کردی به‌ پیغه‌مبه‌ر،
ئەم که‌سه پێشتر له‌ناو خه‌لکه‌که‌دا به‌ که‌سیکی راستگو‌و ده‌ستپاک
و له‌خواترس ناوی ده‌برا، ئەو که‌سه‌ش ناوی اس‌ال‌حی کوری

عوبه‌یدا) بوو سلاوی خوای لی بی، هەر له‌گه‌ل، یه‌که‌م رۆژی بوونی به‌په‌مبه‌ر ده‌ستی کرد به‌ ئامۆژگاریکردنی خه‌لکی ئه‌و ناوچه‌یه‌و پێی ده‌فهرموون: ئه‌ی خه‌لکینه‌ ته‌نها خوا بپه‌رستن و به‌ندایه‌تی و کړنوش ته‌نها بو ئه‌و به‌بن و نه‌که‌ن که‌سیکی تر بپه‌رسته‌ له‌ خوا به‌ په‌روه‌ردگاری خۆتانی بزانه‌ن، وه‌کو په‌روه‌ردگارمان ده‌فهرمویت

﴿وَالِیْ ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا ۗ قَالَ یٰقَوْمِ اَعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَکُمْ مِّنْ اِلٰهِ غَیْرُهٗ﴾ الاعراف (۱۷۳)

واته: بۆسه‌ر قه‌ومی اثمود)یش اصالح‌ای براینمان نارد
ئه‌وه‌یش پێی وت‌ن: ئه‌ی گه‌له‌که‌م خوا بپه‌رستن چونکه‌ جگه‌ له‌و
خوایه‌کی نرتان نیه‌.

وه‌ هه‌مووکاتیک بیری ده‌خستنه‌وه‌ که‌ ئیوه‌ نیعه‌تییکی زۆری
خواتان به‌سه‌ره‌وه‌یه‌و پێویسته‌ له‌به‌رامبه‌ردا سوپاسی بکه‌ن و
له‌به‌رامبه‌ریشدا به‌ ته‌نهایی بپه‌رستن، پێی ده‌فهرموون ﴿هُوَ
اَنْشَاکُمْ مِّنْ الْاَرْضِ وَاَسْتَعْمَرَکُمْ فِیْهَا فَاَسْتَغْفِرُوْهُ ثُمَّ تُوْبُوْا اِلَیْهِ
اِنَّ رَّبِّیْ قَرِیْبٌ مُّجِیْبٌ﴾ هود (۶۱)

واته: ئه‌ی گه‌له‌که‌م ته‌نها خوایه‌ا به‌رپای کردون له‌ زه‌ویداو
داوای لیکردوون که‌ ئاوه‌دانی بکه‌نه‌وه‌، جاکه‌ وابوو داوای

لیخوشبوونی لی بکن پاشان بگه پینه وه بولای و فه رمانه کانی به جی
بهینن، چونکه بهراستی پهروه ردگاری من زور نریکه و نزا وه رگره
له و که سانه ی لی ده پار پینه وه و داوای لیخوشبوونی لیده که ن.

که خه لکه که ئه م قسانه یان لی بیست که و تنه گالته پیگردن
پی و تومه تی زور نابه جی و ناما قولیان بو هه لده به ست و به
گومراو سه رلیشیواو و خه له فاو ناویان ده بردو بانگیان ده کرد، وه
زور به لوت به رزیه وه به و پیغه مبه ره ئازیزه یان ده وت ﴿قَالُوا
يَصْلِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَنَّا أَنْ نَعْبُدَ مَا
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكِّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ﴾ هود (۶۲)

واته: ئه ی صالح بهراستی پیش ئه م باسانه ت تو له ناو ئیمه دا
شوینی هیوامان بوویت، ئایا به رگری ئه وه مان لیده که یه که شوین
شتیک نه که وین که باوو باپیرانمان شوینی که و توون و
په رستویان؟! ئیمه بهراستی له گومان داین له وه ی که تو بانگی ئیمه
ده که ی بولای و به دینین لی!

ئه م پیغه مبه ره دلسوزه گوئی نه ده دایه قسه ناخوشه کانیان و
به رده وام بوو له سه ر بانگه وازو رینمویی کردنیان بو شارپگی
ئیسلام و، به جوانترین شیوازو به جوانترین ووته بانگی ده کردن و
ئاموزگاری ده کردن، وه هه موو کاتیکیش پی راده که یاندن که من

لهلایهن خواوه ره‌وانه‌کراوم و بیغهمبه‌ری خوام، وه‌ک
په‌روه‌ردگارمان بو‌مان باس ده‌کات و ده‌فهرمویت: ﴿إِنِّي لَكُمُّ

رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿٤٣﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝ ﴿٤٤﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ

مِنْ أَجْرٍ إِنِ أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾ أَتُرْكُونَ فِي مَا

هَاهُنَا ءَامِينَ ﴿٤٦﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ

طَلَعَهَا هَٰضِمٌ ﴿٤٨﴾ وَتَنَجِّتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ

﴿٤٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝ ﴿٥٠﴾ وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٥١﴾

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿الشعراء ١٤٣-١٥٢﴾

وانه: به‌راستی دل‌نیا‌ین که من فرستاده‌یه‌کی ئەمین و دل‌سو‌زم
بو‌تان. که‌وابوو له‌خوا بترسن و فه‌رمان‌به‌رداری من بکه‌ن من داوای
هیچ جو‌ره پاداشتی‌کتان لئ ناکه‌م له‌سه‌ری، من ته‌ن‌ها پاداشتی خو‌م
له په‌روه‌ردگاری جی‌هانه‌کان ده‌خوا‌زم.

ئایا واده‌زانن هه‌روا ئالی‌ه‌دا به‌خو‌شی و ئاسوده‌یی
ده‌هیل‌رینه‌وه (ژیان‌تان کو‌تایی نایه‌ت)؟ له‌ناو باخ و باخات و کانیاوی
سازگاردا؟ له‌ناو بیستان و دارخو‌رمادا که خو‌رمای نه‌رم و ناسک و
به‌تام ده‌گریت؟ اه‌روه‌ها بو‌تان ده‌لویت! مال و شو‌ینی خو‌ش له

چیاکان دا بتاشن و به جوانی دروستی بکن و به خوشی تیایدا که شخه بکن؟ له خوا بترسن و فرمانبهرداری من بکن.

به فرمانی موسریف و له سنوور دهرچووه کان هه لسوکوهوت مه کهن ئهوانه ی که تووی فسادو تاوان له زهویدا دهچینن و ههرگیز چاکسازی ناکهن.

بهم شیویه ئه و پیغمبهره ئاموژگاری دهرکردن و بانگی دهرکردن، به لام به داخه وه ئه وان ئه و ئاموژگارییه جوان و به سودانه یان نه ده بیست و روژ به روژ که لله رهقی و بی باوه ریان زیادی ده کردو ئه و پیغمبهره یان تو مه تبار ده کرد به ناته واو و به زمانه ژه هراویه کانیا ن ده یانوت:

﴿أَبَشِّرْهُ مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعُرٍ﴾

أُلِّقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِن بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ﴿القمر ۲۴-۲۵﴾

واته: باشه رهوايه ئيمه شوپنی ناکه که سیک بکهوین له خویمان؟ ئيمه ته گهر برهوا به که سیکي وا بکهین، ئه وکانه ئيمه به راستی له گومرایی و شیتیداين؟! ئایا راسته له نیوان ئيمه دا وهی و نیگا بو ئه وره وانه کراییت، نه خیر شتی وا ناییت، به لکو ئه و ههر کابراهه کی زور دروژن و خو به رسته و ههز به گه وره یی ده کات...

به لگه‌ی راسته‌قینه

قهومی سه‌مود به‌رده‌وام ده‌یانو بیست پیغه‌مبه‌ر سآج له بانگه‌وازه‌که‌ی سارد بکه‌نه‌وه وای لی بکه‌ن بی‌ده‌نگ بی‌ت، بویه رۆژیک هه‌موو بی باوه‌ره‌کان له شوینیکدا کۆبوونه‌وه تاوه‌کو پیلانیک دابنن بو‌که‌وه‌ی ئه‌و سه‌روه‌ره جاریکی تر نه‌لیت من پیغه‌مبه‌رم و له‌لایه‌ن خواوه نیردرام، دوور له‌وه‌ی که نه‌یانده‌زانی که خوی بالاده‌ستی جیهانه‌کان به سه‌ره‌رشتی ئه‌می ناردوووه کردویه‌تی به پیغه‌مبه‌ر، پاش بیرکردنه‌وه‌یه‌کی زۆر ووتیان: ئه‌گه‌ر تو راست ده‌که‌یت و ده‌لیت من نیردراوی خوام ده‌مانه‌و‌یت ئاله‌و به‌رده گه‌وره‌یه‌وه ووشتریکی قه‌له‌وی سووری جوانمان بو ده‌ره‌بینیت، ئامازه‌یان کرد بو به‌ردیکی زۆر گه‌وره که له‌و ناوچه‌یه‌دا بوو له نزیک شاخیک، پیغه‌مبه‌ر سآله‌حیش سلاوی خوی لی بی فه‌رمووی: ئه‌ی خه‌لکینه دابه‌زاندنی ئایه‌ت و به‌لگه‌یه‌کی له‌و شیوه‌یه کاریکی زۆر دژواره‌و له‌سه‌رمان ده‌که‌و‌یت، چونکه ئه‌گه‌ر ئایه‌تیکی له‌و شیوه‌تان نیشاندرار پاش ئه‌وه‌ش هه‌ر به‌رده‌وام بوون له‌سه‌ر سه‌ختی و بیباوه‌ری ئه‌وه ئه‌وکات هیچ شتیکی سوودتان پیناگه‌یه‌نی‌ت جگه له‌ سزای خوایی نه‌بی‌ت، بویه ئه‌ی خه‌لکینه ئامۆژگاریتان ده‌که‌م شوینی هه‌واو ئاره‌زووه‌کانتان مه‌که‌ون و من

هەرگیز شتیکتان پینالیم که راست نهییت و من دلسۆزی ئیوه و
چاکه و بهختهوهری ئیوه مه بهستمه...

وه ئه گهر به لگه شتان دهویت له سه ره بوونی خوا ئه وا سه پیری
ئه و شتانه بکه ن که له بهرچاوتاندایه له زهوی و ئاسمانه کان و ئاژهل
و بالداره کان و دهریاکان و خشوکه کان و خوئان و هتد

به م شیویه ئه م پیغه مبه ره به سۆزه ئامۆژگاری بو ده کردن و
ووتاری بو ددان، به لام بی سوود بوو چونکه ئاره زوو ه کانیا ن زال
بوو به سه ر ژیریاندا، ئه وسا به و نیردراوه ی خوایا ن ووت ﴿إِنَّمَا
أَنْتَ مِنَ الْمُسْحَرِينَ﴾ مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ
كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿ الشعراء (۱۵۴-۱۵۳)

واته: وا دیاره به راستی تو له وانهیت که فیل و جادوت
لیکراوه!

تو جگه له وهی که ههر به شه ریکی وه کو ئیمه ی هیچی ترینیت،
به لگه یه کمان نیشان بده ئه گهر له راستگو یانیت؟!

پیغه مبه ره سألح زانی که قسه کردن سوودی بو یان نی یه، بو یه
فه رمووی: ئه ی خه لکینه ئه گهر ئه و شته ی ده تانه ویت پهروه ردگار
بو ی به جی هینان ئیتر من به درو ناخه نه وه و بپروا ده هیئن به خوا و

وازیش دین له پهرستی بت و پهیکه ره کان و ته نها کرنوش و
سوجه بو پروهردگار ده بن؟

خه لکه کەش له وه لآمدا ووتیان: بهلی، ئەگەر تۆ ئەو داواپه مان
بو بکهیت له خواکەت و ئەویش بو مان جی به جی بکات سه ره نجام
ئیمهش برواده کهین و موسلمان ده بین،

په مبه ر سآله حیش سه لامی خوی له سه ربی چوه شوینی
نویژ کردنه که یه وه و پاراپه وه ووتی: پروهردگار ئەمانه به لینیان
پیداوم ئەگەر تۆ ئەو داوايان بو جی به جی بکهیت ئەوا ئیمانته پی
ده هین، ساخوایه داواکه یان بو بهینه ره دی...

دەرچوونی ووشتره که

پاش دوعاکهی پیغهمبهر سألح ههموویان سهیری بهرده
گهوره که یان ده کرد و چاوه ری بوون، پاش ماوهیه کی زور کم به
فرمانی خوای بالادست بهرده گهوره که پارچه پارچه و هه پرون
به هه پرون بوو، نهوسا له نیوهندی نهو بهرده وه ووشتریک به
فرمانی خوای گهوره دهرپه ریبه دهره وه، وهک پهروه دگارمان له
قورثانی پیروزدا ده فرمویت: ﴿إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ

فَأَرْتَقِبْهُمْ وَأَصْطَبِرْ﴾ القمر (۲۷)

واته: بیگومان نهو ووشتره کی بیانوویان گرت، له بهرد
پهیدامان کرد، بهوهش تاقیمان کردنه وه، جا- نهی سألح-
چاودیریان بکه، بزانه چی ده کهن، خوگرو ئارامگربش به
اله بهردهم کاروگرده وهی ناشرینیا نه وه

له بهرامبهر نهم موعجیزه گهوره یه دا ده سته جی خیرا
هه ندیکیان ئیمان و باوه ریان هینا، به لام نهوانی تر
بیباوه ریبه کانیا زباتر توخ بووه وه و نه مجاره یان نهو پیغهمبهره یان
به ساحیرو کاهین ناو بردو ده یانوت چاوبه ستمان لیده کات و
شته کانی ههمووی سیحرو درۆیه ..

ووشتره که له‌ناو که‌لی سه‌مودردا

ووشتره که له‌ناو ئەو خەلکەدا زۆر جیگەیی سەر سوorman بوو، وه هه‌مووکات هه‌موویان لێی وورد ده‌بوونه‌وه، په‌روه‌ردگاریش نیگای کرد بو‌ پیغه‌مبه‌ر س‌ال‌ج که نه‌که‌ن به خراپی مامه‌له‌ی له‌گه‌ل‌دا بکه‌ن و عه‌زی‌ت و ئازاری بده‌ن، وه ئاوی بیره‌کانیش بکه‌ن به دوو به‌شه‌وه، به‌شیکیان له‌ رۆژیکدا بو‌ ئازمه‌له‌کانی خوتان، به‌شیکیانیش له‌ رۆژیکێ سهر‌به‌خو‌دا بو‌ ووشتره‌که و وازی لێ به‌ینن، تاوه‌کو به چاک‌ی بژی و شیر‌ی زۆریش‌تان پ‌ی‌ب‌ه‌خ‌ش‌یت، وه پ‌ی‌ی ده‌ووتن: ﴿

وَيَقَوْمٍ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فذُرُوها تَأْكُلْ فِي أَرْضِ

اللَّهِ وَلَا تَمْسُوها بِسوءٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذابٌ قَريبٌ﴾ هود (٦٤)

واته: ئەو خزمه‌کانم ئەمه ووشتره‌که‌یه که له‌لایه‌ن خواوه‌ کراوه به‌ مو‌ع‌ج‌یزه‌و ن‌ی‌ش‌انه‌یه‌کی ت‌ای‌به‌ت (ه‌سه‌ر ده‌سه‌لات‌ی خۆی و راست‌ی پ‌ی‌غه‌م‌به‌ر‌یت‌ی من) و ده‌ستی بو‌ نه‌به‌ن، ئەگ‌ینا س‌زایه‌کی ن‌ز‌یک ده‌تان‌گر‌یت.

وه پ‌ی‌ی ده‌ووتن:

﴿ هَذِهِ نَاقَةُ هَا شَرِبْ وَلَكُمْ شَرِبِ يَوْمِ مَعْلُومٍ ﴾ وَلَا

تَمَسُّوْهَا بِسُوْرٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿ الشعراء (۱۵۵-۱۵۶)

واته: ئەمە ووشتریکەو موعجیزە بە کە دەبیئت روژیک ئاو تەنھا بو ئەم بیئت، روژیکیش بو ئیوه، دیاریکراو بیئت، نە کەن دەست دریزی بکە نە سەرو ئازاری بدن، بە هوئی ئەو وە سزایە کی سەخت لە روژیکی سامنا کدا یەخە تان نە گریئت.

بەم جوړه خه لکه کەش رازی بوون و ریکە وتن له گه ل پیغه مبه ر سالح دا، ووشتره کەش بوخوی دمله وە پراو ئەملاولای دە کردو له بیرە کانیش ئاوی دەخواردووه له روژه کە ی خو پدا،

وه ئەو نەندە سەیر بوو له هەر شوینیکه وه برۆشتایه خیرا هەر چی ئازەل و بالدار هەبوو لیی دوور دە کە وتنە وەو ئەوناو ه یان چیده هیشت،

وه له هەر شوینیکیش پشوی بدایه هیچ ئازەل و بالنده و خشوکیک نزیکي ئەو شوینه نە دە کە وتن و لیی دوور دە کە وتنە وە ..

گۆنگره شه يتانه كه

ووشتره كه به نازادی بوخۆی ده زیاو كه سیش نازاری نه ده دا، به لّام پاش ماوه یه ك كافر هكان ههستیان كرد كه ئه م به لّگه گه وریه كه له بهرچاویانه زهره ری زۆره بوّ ئه وان، ئه مچاره یان بیریکى زۆر خراب و نه گونجاو هات به میشکیاندا كه ئه ویش بریتی بوو له وهی خۆیان له ووشتره كه رزگار بکه ن و ووشتره كه له ناوبه ن، چونکه ده یان ووت به لّگه ی سألح له سه ر راستی قسه کانی ئه م ووشتره یه، وه ئه گه ر ئیمه توانیمان ئه م ووشتره له ناوبه یه ن و بیغه و تینین ئه وه ئه وسا ده توانین جاریکى تریش سألح به درۆ بکه یه وه، به لّام هه تا وه کو ئه م ووشتره زیندوبی و له ناوماندا ییت هیچ شتی کمان پیناکریت، ئه وه بوو هه موویان کو بوونه وه بوّ له ناوبردنی ووشتره که و شه يتانیش هه موو ساتی هانی ده دان که ئه و کاره ئه نجام بدن، وه به وه سه وه سه کانی ئه و کاره درندانه و ئه و کاره به ده ی له بهرچا و جوان و شیرین ده کردن، تا ئه وه بوو هه موو بییا وه ره کان وه سه وه سه کانی شه يتانیان قبول کردو هه موویان به یه کجار بریاریاندا که ووشتره که له ناوبه ن و سه ری بېرن، وه له هه موو لایه کیشه وه خه لکیان بوّ ئه م کاره ناشرین و نا په سه نده هان ده دا ..

کوشتنی و شتره که

پاش ئەوەی هەموو لایەکیان کۆ دەنگ بوون لەسەر کوشتن و لەناو بردنی ووشتره که پیاوه گەورەکانیان هەڵسان بە دانانی نەخشەپەکی شەیتانی بۆ جی بەجیکردنی ئەم کارە نەخواراوه، نەخشەکەش بریتی بوو لەوەی که دوو پیاوی بەهیزیان دیاریکرد بۆ سەربرینی ووشتره که، وە بۆئەوەی قەناعەت بەو دوو پیاوه بپینن مال و سامان و ئافرەتیان بە باشترین هۆکار دانا بۆ هەڵخەڵەتاندنی ئەو دوو کەسە، ئەو دوو کەسەش بریتی بوون لە:

۱/ قەداری کوری سالیف

۲/ مەسرەعی کوری مەهرەج

پاشان پیاوهرەکان دەستیان کرد بە کارەکانیان، سەپریان کرد مەسرەع حەزی لە کچە مامیکی خۆپەتی، بۆیە خیرا چوون بۆلای ئەو کچە ووتیان دەبیت کاریکی وای لی بکەیت که لەبەر خاتری تۆ ووشتره که بکوژیت، ئەوەبوو ئەو کچەش رۆژیک خۆی زۆر جوان کردو چوو بۆلای مەسرەع و پێی ووت: ئەگەر بتوانیت ووشتره که سەربریت خۆمت پیشکەش دەکەم، مەسرەع زوبەزو ئامادهی خۆی دەربری و بەم شیوهیه خەڵەتاندیان،

پاشان بیباوه ره کان هاتن ئیشیان له سهر که سه که ی تر کرد که ناوی قه دار بوو، بۆ ئەم مه به ستهش ئافره تیکیان بۆ ئەمیش پێشینی کرد که ئافره تیکی پیرو په ککه وته بوو ناویشی (عونه یزه) بوو، به لام ئەوهی شایه نی باسکردن بیت ئەم ئافره ته خاوه نی چوار کچ بوو، ئەم ئافره ته پیره شیان ره وانیهی لای قه دار کرد، ئەویش چوو، ئەوسا به و لاهه ی ووت: ئەگەر تۆ بتوانیت ئەو ووشره له ناو به ریت و سه ری به رپیت ئەوه له چوار کچه کهم هه زت له کامه یان بوو پێشکه شتی ده کهم، به م شیوه یه ئەو لاهه شیان رازی کرد، پاشان ههر به مجۆره فیلان هه ووت لاهه تریشیان له خسته بردو هه رنو یان ئاماده کردن بۆ له ناو بردنی ووشره خوا بیه که، وه ک خوا ی گه و ره ده رباره یان ده فه رمو ییت:

﴿وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي

الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ﴾ النمل (٤٨)

وانه: له و شارهدا نو ده سته هه بوو که گونا هو تاوانیان ئەنجام ده داو تووی خرا په یان له وولاتدا ده چاندو به لای چاکه و چاکه کاریدا نه ده چوون.

له به یانی یه کی زوودا هه رحه وتیان له شو ی نی کدا کو بوونه وه تاوه کو ووشره که سه ربهرن و له ناوی بهن، له شو ی نی کدا بو ی

دانیشتبوون و خوْیان بۆ مهلاس دابوو، ئهوهبوو دواى كه ميگ
 ووشتره كه له شوپنه كهى خوْى هاته دهروه، يه كسه مه سره ع
 تيريكى تيگرت و قه دارى سه رسه ختيش به شمشيريگ قاچيكي
 په راندو ووشتره كهى خست له سه ر زهوى، پاشان قه دار تيريكى
 چه قاند له ملي ووشتره كهو پاشان به خنجه ريگ ووشتره كهى
 سه ربړى و سه رى له لاشه ي جيا كرده وه، به م جوړه خوْى توشى ئه و
 گونا هو تاوانه گه وريه كرد، چونكه ئه و ووشتره ئايه تيگ بوو له
 ئايه ته سه رسو رهينه زه كانى په روه رداگر، خوْى گه و رهش له و
 قه داره توره يه و ئه و هه لو يسته تاوانه شى له قور ئاندا تو مار كرد كه
 ده فه رمويت:

﴿إِذْ أَنْبَعَتْ أَشَقَّهَا﴾ الشمس (۱۲)

واته: كاتيگ شه قاوه و خوانه ناسترين كه سيان خوْى راپسكاند
 ابو سه ربړنى ووشتره كه).

پيغه مبه رى خوْشه ويستمان ﷺ ده رباره ي ئه م ئايه ته
 ده فه رمويت: (ئه و پياوه) پياويكى داپوشه ر و به ييز و خاوه ن
 شه هامه ت بوو له ناو هوزه كه يدا، وه اله ده سه لات و زوْرى كه س و
 كاردا! وه كو ئه بى زه مه و ابو و . احمدا

وه روژيكيان پيغه مبه ﷺ عه لى كورى ئه بى تاليبى بانگ كرد و
 پي فه رموو: ئايا قسه ت بو بكم ده رباره ي خراپترين كه س له ناو

خه کیدا؟ (ایمامی عه‌لیش) وتی: به‌لی، پیغهمبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فه‌رمووی: دوو که‌سن:

یه‌که‌میان ئه‌و پیاوه سورکه‌له بوو که له فه‌ومی سه‌موددا وشره‌که‌ی سه‌ربرپی، دووه‌میشیان ئه‌و که‌سه‌یه که ده‌دات له سه‌ری تو و به‌هوئی زوری خوینی سه‌رته‌وه ریشت به‌ خوین ته‌ر ئه‌کات. ابن‌ابی‌حاتم

وه ده‌لین ئه‌و پیاوه قه‌دار سالیفی باوکی به‌هوئی زیناوه قه‌داری بووه و قه‌داری کوری به‌ره‌ی زینا بوه..

پیش ئه‌وه سألج پیغهمبه‌ر زانی به‌ته‌مای کوشتنی وشره‌که‌ن بو‌یه زوو به‌ زوو ئاگاداری کردنه‌وه و پیی و تن : نه‌که‌ن نزیک ببنه‌وه له کاری وا نابه‌جی و نار‌ه‌وا، به‌لام ئه‌وان گو‌ییان نه‌دایه قسه‌که‌ی و وشره‌که‌یان سه‌ربرپی.

خوای گه‌وره‌ش ده‌فه‌رموویت ﴿فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصَلِّحُ آتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾

الأعراف ۷۷

واته: یه‌کسه‌ر چوون وشره‌که‌ان سه‌ربرپی و له فه‌رمانی په‌روه‌ر‌دگاریان یاخیبوون وتیان: ئه‌ی سألج ئه‌گه‌ر تو له پیغهمبه‌رانیته‌ ئاده‌ی ئه‌و هه‌ره‌شانه‌ی که لی‌مان ده‌که‌یت بو‌مان پیش به‌ینه.

دهر بازبوون... سزرا

ئەو نوو دەستەپە لەدوای کوشتنی ووشرە که هەر وازیان نەهیناو ئەمجارەیان پیلان و نەخشەیان کیشا تاوە کو پیغەمبەر سألج بکوژن، بوئەوهش لەناو ئەشکەوتیکدا خوین مەلأسدا، چاوەرپی ئەوه بوون که پیغەمبەر سألج سهلامی خوای لی بی به بەردەم ئەشکەوتە که دا بیّت و ئەمانیش خیرا هەلکوتنە سهری و بیکوژن، بەلام پیش ئەوهی پیغەمبەر سألج بگانه لای ئەشکەوتە که به فهرمانی خوای بالادەست کیوه که رما به سهریانداو هەرلهویدا هەر نوپان مردن، خوای خوشەویست له قورئانی پیرۆزدا لەم بارەپهوه دەفهرمووت:

﴿قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ

مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكْرُؤًا مَكْرَأً

وَمَكْرَأًا مَكْرَأً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ

عَقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَاهُمْ ﴿٥١-٤٩﴾ النمل (٤٩-٥١)

واتە: هەموویان سویندیان به خوا بوو یه کتر خوارد که له شهودا بدەن به سهەر سألج و مال و مندالیداو له ناویان بهرن، پاشان ئەه کهر گومانیان لیکردین سویند دەخوین و به کەس و کاری

ده ئېين: ئېمه ئاگامان له تياچوونى ئهوان نيهو دلنيابن ئېمه راستگوين.

ئهو تاوانبارانه پيلان و تهله كه يان گير ابو له ناوبردى صالح و شوينكه و تروانى ئېمهش نه خشه يه كى ترمان كيشا ابو رزگار كردنى ئيمانداران و له ناوبردى خوا نه ناسان، ئهوان ئاگايان لى نه بوو، ههستيان پى نه ده كرد جا ئيتر سه رنج بده و ته ماشاكه، سه ره نجامى پيلانه كه يان چيان به سه رهات، به راستى ئېمه ئهوانمان له ناوبرد.

پاشان خوى گه وره نىگاي كرد بو پيغهمبهر صالح كه دواى سى رۆزى تر سزاي خودا ده نارېته سه ريان، پيغهمبهر صالحيش سلأوى خوى نه سه ريو پى س اگه ياندىن و ئاگادارى كردنه وه و فه رمووى ﴿ تَمَتُّوْا فِى دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ اَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعَدْلٌ عَلَيْهِمْ مَّكَذُوْبٌ ﴾ هود (۶۵)

واته: رابويېرن له مال و مه نزلى خوتاندا بو ماوه ي سى رۆز ادواى ئهو ماوه ديارى كراوه تيا ده چن) و ئه وهش په يمانيكه و هه رگيز به درو ناخرېته وه.

پاشان پيغهمبهر صالح و ئهو كه سانه ي ئيمانيان پيېنابوو ئهو ناوچه يان به جى هيشت تاوه كو سزاكه نه يانگريته وه، به لام له و كانه شدا بيباوه ره كان له قسه ناشرينه كانى خو بان نه ده كه و تن و

گالته‌یان ده‌کرد به پیغمبر صالح و ئیمانداره‌کان، ئه‌وه‌بوو
 پیغمبر صالح و ئیمانداره‌کان دوور‌که‌وتنه‌وه‌و رویشتن، ئه‌وسا
 خه‌لکی بیباوه‌ری ئه‌و ناوچه‌ی سه‌موده له روژی یه‌که‌مدا
 ده‌موچاوه‌کانیان زه‌رد هه‌لکه‌را.

له روژی دووه‌میشدا ده‌موو چاوه‌کانیان سوور داگیرسا، له
 روژی سێیه‌میشدا که روژی سزاکه‌بوو ده‌موو چاوه‌کانیان ره‌ش
 ره‌ش بوو، پاشان له ئاسمانه‌وه ده‌نگیکی زۆر دژوارو سامناک و
 ترسناک به‌ره‌و روویان بوویه‌وه و هه‌موویان زنوقیاچو، ئه‌وسا روچ
 له لاشه‌یاندا نه‌ماو هه‌موویان مردن..

خوای کردگار له قورئانی پیرۆزدا ده‌فه‌رمووت:

﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ
 بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِن خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾
 وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَرِهِمْ
 جِثْمِينَ ﴿٦٧﴾ كَان لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا ؕ أَلَا إِنَّ تَمُودًا كَفَرُوا
 رَبَّهُمْ ؕ أَلَا بَعْدَ لَثَمُودَ﴾ هود (٦٦-٦٨)

واته: جا کاتیک فه‌رمانی ئیمه‌هات و بریاردردا له‌کاتی
 دیاری کراوداو ئه‌وه صالح و ئه‌وانه‌ی بر‌وایان هینابوو

له گه آيدا رزگارمانکردن به ميپره باني و به زه يي خو مان، له
سه رشو پي ئه و روژهش په نامانندان، به راستي
پهروه ردگارت هه رخوي خاوه ني هيژه و بالاده سته.

جا ئه و دهنگه سامناکهي بووه هو ي تياچوونيان هه موو
ئه وانه ي گرت که تاوان و سته ميان کرد و فه رمان به رداري
پهروه ردگاريان نه بوون، سه ره نجام هه موويان له
شو ي نه کاني خو ياندا که و تن به رووي زه ويداو تياچوون له
به ره به ياندا.

وهک ئه وه ي که هه ر له وشو ي نه نه بووبن و تيايدا
نه ژيابن، ئاگاداربن، به راستي هو زي ئود بي بروا بوون به
پهروه ردگاريان و بي وه فا بوون په رامبه يي، ئاگاداربن
برپاري دووري له به زه يي خوا، درا بو هو زي ئوديش.

پهروه ردگارا: به گونا هو هه له ي خو مان له گه ل مه که و
له تاوانه کانمان خو ش ببه،

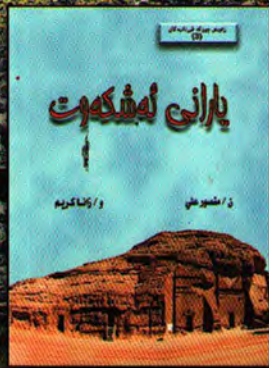
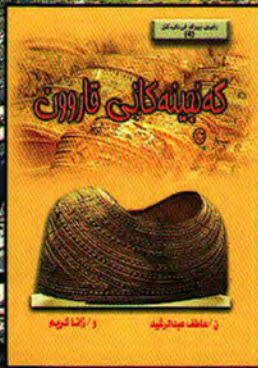
خوایه گیان له ژیاندا توشی تاقیکردنه وهیه کمان مه که
که نه توانین له بهرامیهریدا رابوهستین و یارمه تی و
کومه کیمان بکه بو هه موو قسه و کاریکی خیر و چاکه .
خوایه گیان هه موو کات ترسی خوت له ناو دلماندا
بروینه... آمین... آمین

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۲۰۰۹/۴/۹

والسلام علیکم و رحمة الله

له‌سه‌ر نهرکی کتیبخانه‌ی مه‌جوی چاپکراوه
شه‌ولیر - بازاری روشنبیری